

Hjem til den tredje alder

Viden om det gode boligliv i den tredje alder

Indhold

03 Forord

04 Baggrund for projektet

06 Målgruppe

08 Gode råd til målgruppen

10 Løsning

12 Stor interesse for bofællesskaber

14 Nyhedsbreve fastholder interesse

15 Samarbejde kræver tid og fokus

16 Personlige fortællinger

19 Alder er ikke et fællesskab

20 Resultat

© Videncentret Bolius 2021

1. udgave

Redaktion: Morten Refsgaard,
Cecilie Mazanti Kristiansen, Kasper
Jørgensen, Tine Nielsen og Kristine
Virén, Videncentret Bolius

Korrektur: Julie Trolle Boding,
Videncentret Bolius

Layout: Bazuka

Enhver hel eller delvis kopiering på tryk,
elektronisk eller på anden måde, må
kun ske efter udtrykkelig forudgående
aftale med Videncentret Bolius.

Forord

Mange af os ender med at bo i boliger, der ikke passer til vores behov, til vi er alt for gamle og ikke kan overkomme rengøring og vedligeholdelse, eller hvor indretningen i boligen gør hverdagen besværlig. Og vigtigst af alt bliver alt for mange ældre ensomme, fordi deres ægtefælle går bort, eller fordi de isoleres i et for stort et hus uden mulighed for at møde andre mennesker. Det er et problem både for samfundet og i særdeles for dem af os, der ender i den situation.

For at imødekomme denne udfordring fik vi i Videntret Bolius lavet en undersøgelse om danskeres boligsituation i den tredje alder, og den viste et stort behov for mere viden – især i den gruppe, der er gået eller er på vej på pension, men endnu har mange gode år tilbage, hvor hjælp og støtte fra det offentlige ikke er nødvendigt.

Jeg er selv i den målgruppe, hvor det giver mening at begynde snakken om boligsituationen i den tredje alder. Mine børn er efterhånden flyttet hjemmefra, og når snakken går med vores venner, handler det ofte om overvejelser i forhold til at flytte i noget mindre, eller hvad de tomme børneværelser nu skal bruges til. Så er det jo, jeg heller ikke kan lade være med at tænke. Hvad skal vi? Hvor længe skal vi blive i det store hus – og er vi mon enige om de næste boligplaner?

Det er måske ikke lige nu, beslutningerne skal tages, men faktum er, at min mand, jeg og vores vennekreds nærmer os den alder, hvor dagligdagen ændrer sig for den bolig, vi har haft i årtier – fuldstændig på samme måde som vi danskere generelt er for sent ude, når der skal lægges planer for vores boligliv i den tredje alder.

Det var baggrunden for projektet "Hjem til den tredje alder", som vi i Videntret Bolius har arbejdet med siden 2015. Projektet er lavet sammen med foreningen Realdania, og det udspringer af Realdanias initiativ "Rum og fællesskaber for ældre", der

Foto: Camilla Stephan

handler om at udvikle og udbrede boformer, som fremmer sociale fællesskaber og kan øge livskvaliteten i alderdommen. I projektet har vi arbejdet på at klæde danskerne bedre på i forhold til at træffe de rigtige valg, når der skal lægges boligplaner for den tredje alder, og – ikke mindst – at de planer bliver lagt i tide.

Efter seks år er vi efterhånden i mål med projektet, men behovet for viden er stadigvæk stort i målgruppen. Derfor har vi lavet denne udgivelse, som dels er en opsamling på projektet "Hjem til den tredje alder", men også vores anbefaling til, hvordan man kan gå til en målgruppe, der ikke nødvendigvis tænker boligbehov i den tredje alder som relevant for dem her og nu. Vi håber, at vores indsigter og anbefalinger kan være til gavn for andre, der også arbejder med boliger for folk i den tredje alder.

Kristine Virén, formidlingschef
i Videntret Bolius

Baggrund for projektet ”Hjem til den tredje alder”

Boligen er en vigtig forudsætning for vores livskvalitet. Det er her, vi tilbringer meget af vores tid, og det er derfor en af de vigtigste rammer for tilværelsen. Boligen skal opfylde mange forskellige behov i løbet af vores liv – fra vi er børn, til vi flytter hjemmefra og stifter familie, og til vores egne børn forlader reden, og vi forlader arbejdsmarkedet.

Desværre er vi danskere ikke gode nok til at tage snakken i tide om ønsker og drømme til det gode boligliv i den tredje alder. Det skal projektet "Hjem til den tredje alder" hjælpe til med.

overgangen til den tredje alder kan vi få udfordringer med boligen, fordi vores behov kan ændre sig i takt med, at vi bliver ældre. Det kan være, vi har brug for mindre plads end tidligere, fordi børnene flytter hjemmefra. Måske bliver vi alene, eller vi får nye interesser, der kræver særlig plads.

Økonomien vil også typisk ændre sig i den tredje alder. Mange stopper på arbejdsmarkedet og skal til at leve for mindre i form af folkepension og evt. en pensionsopsparing. Det kan give behov for ændringer i livsstil og boligforhold, da der måske ikke er penge til de ting, der var tidligere.

Gruppen på folk over 65 år har generelt en høj selvopfattet livskvalitet, men livskvaliteten falder kraftigt for de ældre, der føler sig ensomme. Det viser tal fra en undersøgelse foretaget af foreningen Realdania. Årsagen til, at nogle i gruppen føler sig ensomme, skal bl.a. findes i mobiliteten, der kan blive dårligere med alderen og dermed besværliggør deltagelse i sociale fællesskaber. Valg af den rette boligform kan dog være med til at forebygge ensomhed.

At disse ting ændres med alderen, er ikke ny viden. Alligevel forbereder danskerne sig generelt for sent til den tredje alder – ofte fordi det er svært at erkende, at ens behov kan ændre sig, når man måske ikke kan de samme ting som tidligere, eller hvis man bliver alene og derfor kan være nødt til at indrette sig anderledes. Men det behø-

HVAD ER DEN TREDJE ALDER?

Den tredje alder betegner den periode af et menneskes liv, hvor det ikke længere arbejder, men stadig kan være aktivt. (Ordnet.dk)

ver ikke kun at være deprimerende at forberede sig til den tredje alder. Hvis man tager stilling og planlægger i god tid, er der masser af muligheder for at sikre sig mange gode år – også i forhold til sin boligsituation.

For at hjælpe seniorerne med at tage stilling i tide lancerede Videncentret Bolius i samarbejde med Realdania i 2017 projektet Hjem til den tredje alder, og projektets formål blev beskrevet således:

- Projektet skal skabe mere livskvalitet for danskere over 60 år gennem en målrettet kommunikativ indsats, blandt andet via oplysning og rådgivning.
- Projektet skal gennem formidling skabe erkendelse omkring boligbehov i alderdommen.
- Projektet skal skabe basis for en forandringsproces hos ældresegmentet, der gør, at boliglivet bliver nemmere og mere overskueligt for den enkelte, såvel praktisk som økonomisk.

Målgruppen for projektet

I den indledende fase var det hensigten, at projektet primært skulle levere viden og råd til boligejere over 60 år, der ønskede at blive i deres nuværende bolig længst muligt. Dog blev det i projektets første leveår klart, at indholdet også er relevant for lejere, som står i mange af de samme overvejelser og kan få gavn af mange af de samme råd, og at der er et særligt potentiale for at hjælpe dem, der gerne vil noget andet end at blive boende, selvom de langt fra udgør den største andel af målgruppen.

På samme vis blev det også hurtigt klart, at der inden for visse emner – fx bofællesskaber og omlægning af pension – med fordel kan sigtes lavere end de 60 år, da der kan være behov for at tage beslutninger tidligere på grund af stor efterspørgsel og dermed lange ventelister eller omfattende planlægning.

Foruden boligsituationen er det også væsentligt at vurdere målgruppens behov for hjælp og støtte i deres seniortilværelse, da det har stor betydning for mulighederne og dermed typen af råd, der kan gives. På baggrund af undersøgelsen "Bolius Senioranalyse", der blev foretaget i sommeren 2015 blandt 1.673 danskere i alderen 60-85 år, blev tre grupper defineret ud fra deres behov for støtte i tilværelsen.

De 84 procent af målgruppen, der enten er helt selvstændige eller kun har behov for begrænset hjælp, er et sted i livet, hvor de stadig har tid og overskud til at planlægge årene i den tredje alder. Den største barriere for de to segmenter er det mentale, og det kan være svært at komme i gang med forberedelserne i tide. Ofte er det sådan, at først når de fysiske problemer begynder, igangsættes processen med at overveje et nyt hjem. Derfor blev der i projektet lagt særligt

4 ANBEFALINGER TIL KOMMUNIKATION TIL FOLK I DEN TREDJE ALDER

De indledende analyser og brugerundersøgelser viser en række vigtige pointer i forhold til kommunikation med målgruppen.

1. Begrebet "alderdom" matcher ikke selvforståelsen for en stor del af målgruppen, der snarere ser sig som seniorer end ældre. Det kan desuden være følsomt at tale om alderdom, da mange sidestiller det med fordømmen om at være en belastning for samfundet. Derfor blev der i projektet brugt betegnelsen "den tredje alder" fremfor "alderdommen".
2. Behovet for identifikation med ligesindede er stor, så en del af kommunikationen kan med fordel gå gennem first movers, som er åbne og nysgerrige og kan inspirere andre i samme situation. Det kan skyldes, at folk udskyder beslutningsprocessen omkring deres boligsituation, fordi de ikke føler sig gamle og dermed ikke ønsker at blive konfronteret med det næste skridt.
3. Målgruppen reagerer bedre på at få præsenteret muligheder frem for begrænsninger i den indledende fase af deres overvejelser. Det skyldes blandt andet, at det at træffe en beslutning også er lig med et fravalg, hvilket medfører usikkerhed omkring det valg, man har truffet.
4. Folk er vidt forskellige både personligt og i forhold til deres boligbehov i den tredje alder, hvilket dels ses i besvarelser om motivation og barrierer, men også i adfærd, præferencer og behov. Derfor er det vigtigt at kunne bidrage med viden bredt set, så flest muligt føler sig talt til.

fokus på den yngre del af målgruppen for at sikre flest muligheder.

Det blev derudover besluttet ikke at lægge fokus på den del af målgruppen, der har størst behov for støtte. De 16 procent af målgruppen, der befinder sig i det segment, har så stor en grad af afhængighed, at der kan være behov for løsninger, som løftes bedre af det offentlige end af en organisation som Videncentret Bolius.

"DE SELVSTÆNDIGE" (23 %)

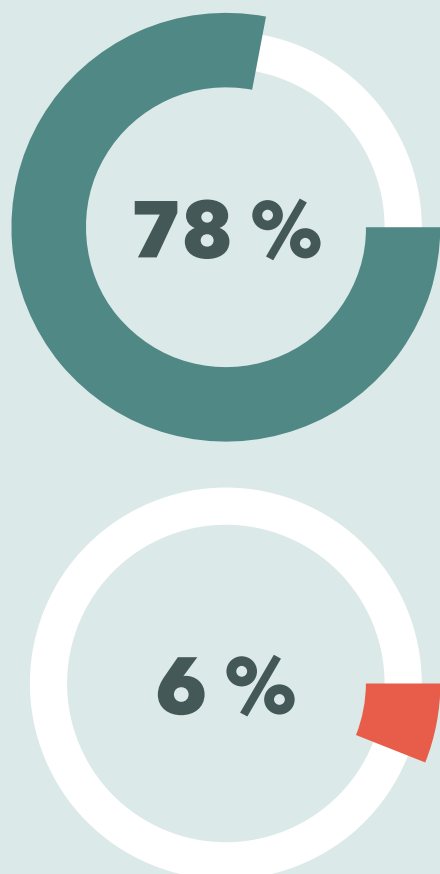
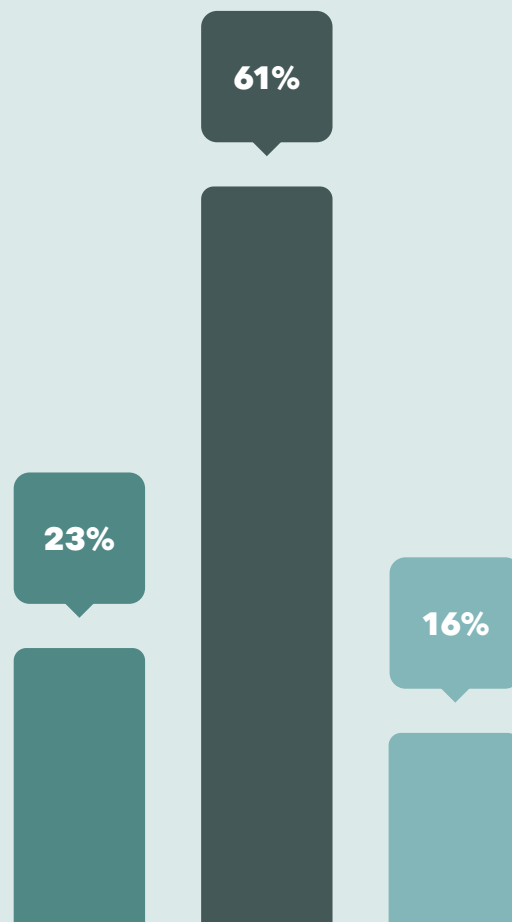
- Flere har en videregående uddannelse.
- Er yderst tilfreds med nuværende bolig.
- Flere har konkrete planer om forbedringer af bolig for at kunne blive boende.
- Er i dag fysisk mobile og har et stort netværk, der kan hjælpe med vedligeholdelse af bolig og udenomsarealer.

"DE MIDDELAFHÆNGIGE" (61 %)

- Større andel med en erhvervsuddannelse.
- Flere har en høj friværdis.
- De fleste har ingen eller kun få problemer med mobiliteten.
- De har overvejende et stort eller mellemstort netværk og kan i nogen eller mindre grad få hjælp fra deres netværk.

"DE AFHÆNGIGE" (16 %)

- Flere personer har en lille opsparing.
- Flere har overvejet at forbedre boligen, så de har mulighed for at blive boende.
- Flere har nogen problemer med mobiliteten..
- Størstedelen har et lille eller mellemstort netværk.

FAKTA OM MÅLGRUPPEN

- **78 % ønsker at blive boende** i deres nuværende bolig så længe som muligt.
- De primære årsager til ønsket om at blive boende i deres nuværende bolig er alle nære ting, såsom at kende området og være tæt på venner og familie, samt at man er følelsesmæssigt bundet til huset.
- Samlet set erkender 64 % af målgruppen, at der i dag er barrierer, som kan vanskeliggøre, at de kan blive boende i deres nuværende bolig.
- Når folk skal finde information om de forhold, der gør det vanskeligt at blive boende i nuværende bolig, vil de fleste søge information hos venner/familie, håndværkere, hos kommuner eller hos interesseorganisationer. Der er dog 20 % der ikke ved, hvor de skal gå hen for at få information.
- **Kun 6 % af de personer**, som ved, at det kan blive vanskeligt at blive boende i egen bolig, har modtaget hjælp og vejledning til at overkomme disse barrierer. En af grundene til at så få opsøger hjælp og vejledning, kan skyldes, at over halvdelen tvivler på, at den information om hjælp og vejledning, de kan få, vil være dækkende.

Kilde: Bolius Senioranalyse, 2015

Gode råd til målgruppen

Ud fra analyser og dialog med målgruppen over de seneste fem år har vi formuleret 10 gode råd til seniorerne, som kan hjælpe dem på vej med at få et godt boligliv i den tredje alder. Rådene må bruges af alle med henvisning til bolius.dk/tredjealder

Din situation vil ændre sig. Det er vigtigt at erkende, at der kommer ændringer, både hvad gælder mobilitet, økonomi og behov – så der skal prioriteres. Heldigvis kan mange begrænsninger løses ved at ændre eller tilpasse boligen, så det vigtigste fastholdes, og livskvaliteten forbliver så høj som mulig.

Jo før, jo bedre. Vær i god tid med at finde ud af, hvordan du gerne vil bo, så du selv er herre over at nå frem til den bedst mulige løsning og kan tilpasse drømmen, så den bliver økonomisk realistisk og praktisk mulig. På den måde kan du bedre undgå pludselig at stå i en situation, der betyder, at der skal handles hurtigt.

Vælg en holdbar løsning. Vær bevidst om, at der sker forandringer, men at det kan være svært at forudse hvilke. Gør dine praktiske boligforhold så solide som muligt, så boligen forbliver den trygge ramme, uanset hvad der sker. Husk også at tage dialogen med din partner, hvis I er to, for en løsning er kun holdbar, hvis I begge ønsker den.

Hav styr på dine drømme. Det er altid svært at finde en ny bolig, men start med at finde ud af, hvad du drømmer om. Hvor meget kan du betale i boligudgifter, hvilken type bolig vil du gerne bo i og hvor, hvor stor skal boligen være, skal det være i en by eller ude på landet, og skal det være leje, eje eller andel? Når du har svar på de spørgsmål, kan du søge mere målrettet.

Ændringer betyder også nye muligheder. Som pensionist kan man fx benytte sit sommerhus som helårsbolig, hvis man har ejet det i mindst et år. Der findes også særlige boliger (især leje og andel), som man kan få adgang til, når man er over en vis alder. Ofte med et stort fællesskab. Søg evt. information via kommunen eller boligselskaber.

Fællesskab er (stadig) vigtigt.

Når man forlader arbejdsmarkedet, træder man ofte ud af det fællesskab, der fylder i hverdagen. Find derfor gerne nye fællesskaber, da det forebygger ensomhed - fx ved at flytte til en bolig, hvor der er mere fællesskab i dagligdagen. Men husk at det også forpligter, og behov for fællesskab kan være forskelligt. Så start med at mærke efter, hvor på fællesskabsskalaen du selv finder dig bedst.

Planlæg også fremtiden, selvom du bliver boende.

Hvis du ønsker at blive boende, hvor du bor nu, kan du finde muligheder både for økonomien og for at ændre små eller større ting, så boligen helt praktisk bliver egnet. Det kan være den ekstra plads, når børnene er flyttet, eller en anden indretning, der tager højde for, at du er mere hjemme. Det kan også gælde funktionsrum som badeværelse og køkken og små ting som bedre belysning og skridsikre gulve.

Find ligesindede. Hvis du som senior flytter til en ny by eller et nyt område, må du selv tage initiativet til lære nogen at kende det nye sted. Det er vigtigt at finde ligestillede, der fx har pensionistens tid, døgnrytme og de samme interesser som dig. Der er mange muligheder via fx kommune, biblioteker, ældreforeninger, sports-, motions- og vandrekлубber.

Brug tid på det, der betyder noget.

Når du beslutter dig for, hvor du skal bo, kan du med fordel tænke over, hvad du gerne vil bruge tiden på. Er du havemenneske, eller vil du hellere være fri for at slå græs og luge? Har du glæde af at se på butikker og mærke byens puls, eller har du brug for fred og ro i hverdagen? Eller vil du gerne være tæt på familie og venner? Ofte kan disse valg være med til at bestemme, hvad du skal kigge efter i en bolig - eller prioritere, hvor du bor nu.

Tag kun det med, du har brug for. Hvis du flytter til en mindre bolig, er det svært at rydde ud, nedskalere og skille sig af med nogle af sine ting, men vær realistisk og kontant, og fokusér på at møblere dit nye hjem i stedet for at genskabe det gamle. Hvad har jeg egentlig brug for, hvad har jeg stadig glæde af, og hvilke genstande giver minder, jeg gerne vil bevare? Skift til mindre møbler kan give bedre plads til flere af de ting, du holder af.

Løsning: Mange kontaktflader og stor variation i indhold

Folk er – også i den tredje alder – meget forskellige, og der kan være stor forskel på deres ønsker og behov. Derfor har det aldrig været en målsætning for projektet at præsentere en løsning, der kunne gælde for alle. Fokus har i stedet været at sætte tankerne i gang hos målgruppen og få dem til at overveje, hvad der er den bedste løsning for dem.

Målgruppen på omkring 1 mio. danskere mellem 60 og 75 år er meget forskellige i forhold til økonomisk råderum, fysisk kunnen og ønsker for fremtiden. For nogle vil den bedste løsning være at blive boende og indrette sig anderledes, andre har måske lyst til at flytte tættere på børn og børnebørn eller forme et fællesskab med folk i samme livssituation som dem selv, mens andre igen blot skal have færre praktiske gøremål i hverdagen som fx havearbejde. Det var vigtigt, at projektets formidling kunne rumme denne forskellighed og tilbyde relevant viden til så mange som muligt.

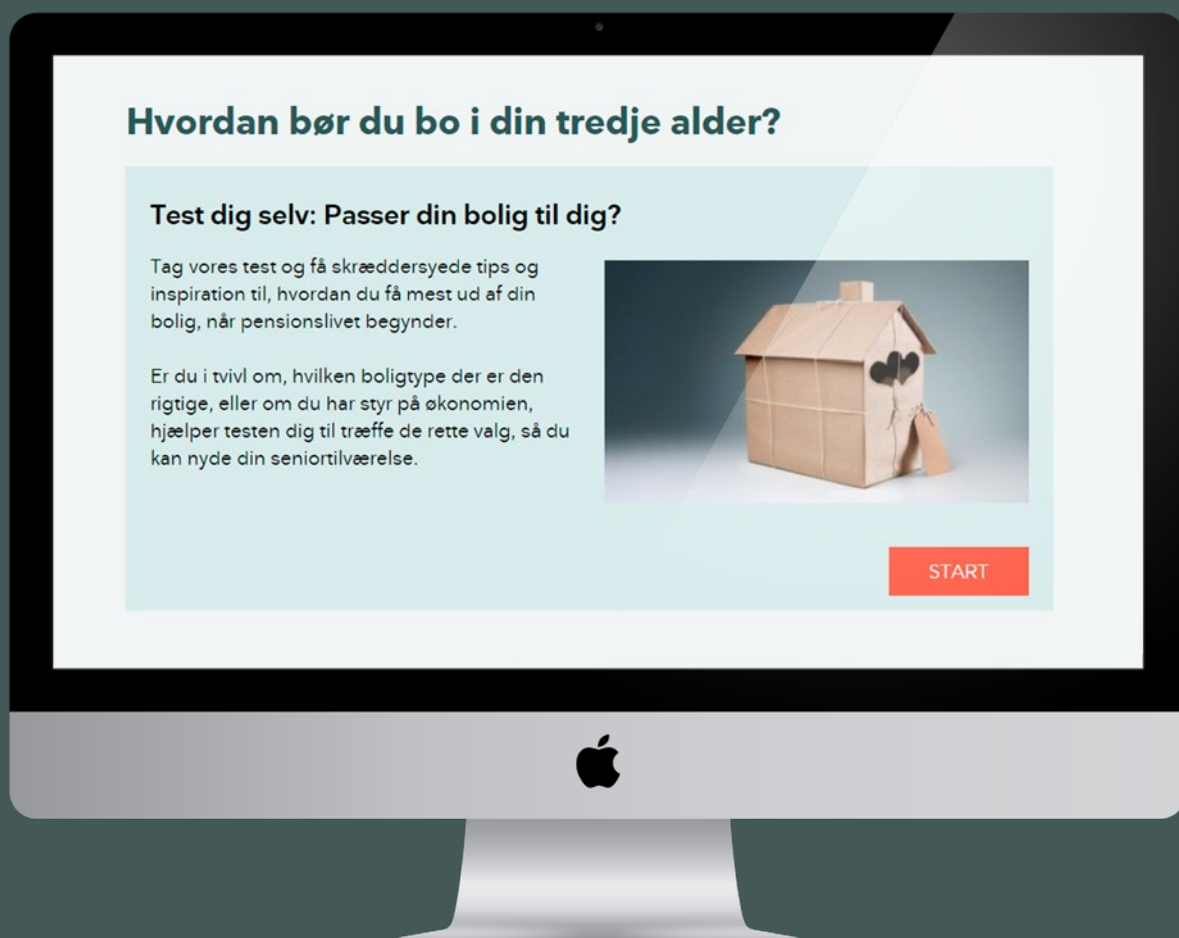
For at imødekomme denne udfordring er der i udviklingen af projektet lagt vægt på variation i

indhold og kommunikationskanaler, der dels kan dække behovet for oplysning for flest muligt af dem, der allerede har planerne på plads, og dels kan inspirere dem, der endnu ikke har lagt sig fast på en løsning. I det følgende gennemgås de væsentligste tiltag, der var med til at føre projektet ud i livet.

TANKERNE SKAL SÆTTES I GANG

For en del af målgruppen er det svært at skulle tage stilling til ting, man føler er langt ude i fremtiden. Derfor har der i projektet været behov for en måde at sætte tankerne i gang hos målgruppen. Omdrejningspunktet for projektet blev siden tredjealder.dk. I starten var det en overvejelse, hvordan målgruppen ville tage imod det

Eksempel på et testspørgsmål
fra "Passer din bolig til dig?"

digitale univers – men både analyser og konkrete erfaringer viste, at målgruppen på trods af alderen er godt med på det digitale område. Dog blev de digitale indsatser suppleret med flere personaliserede tiltag som fx fysiske arrangementer og 1:1-dialog via vores brevkasse.

For at hjælpe målgruppen godt i gang med overvejelserne blev man på forsiden af tredjald.dk mødt med testen "Passer din bolig til dig?". Ud fra spørgsmål om ens syn på boligen og ønsker for fremtiden giver testen et bud på, hvordan man kan indrette sig i den tredje alder og gode råd til overvejelser i forbindelse med valg og fravalg.

Det indhold, som målgruppen blev præsenteret for på siden blev løbende udviklet, i takt med at målgruppen blev større og bredere, så det fx blev nødvendigt med mere indhold rettet mod lejerne. I kommentarsporet på Facebook gjorde flere opmærksom på, at ikke alle har de samme muligheder, når de går ind i den tredje alder. Dels har man som lejer ikke de samme muligheder for at indrette sit hjem, som ejere har, og dels har boligejere typisk mere råderum i økonomien. For at imødekomme den del af målgruppen blev mængden af indhold derfor udvidet med en række artikler om bl.a. boligøkonomi og alternative fællesskaber, der specifikt blev efterspurgt blandt lejerne.

Stor interesse for at bo i seniorbofællesskaber

Udgangspunktet for "Hjem til den tredje alder" var Realdanias arbejde med seniorbofællesskaber, og da projektet gik i luften i 2017, havde forsknings- og analysecentret VIVE samme år udgivet en rapport, der viste, at 80.000 ældre overvejede at flytte i seniorbofællesskab, mens der kun var 7.000 boliger i seniorbofællesskaber til rådighed rundt om i landet.

Bofællesskabet ses som rammen for et fællesskab, der kan række langt ind i den tredje alder – noget, som mange i målgruppen savner eller frygter at miste.

Den store interesse for at flytte i bofællesskab har været tydelig i hele projektets levetid, hvorfor der også har været fokus på både oplysning om og inspiration til det at bo i bofællesskab. Bofællesskabet er ikke nødvendigvis for alle, og beslutningen om at flytte skal tages på et oplyst grundlag.

Generelt er indholdet om bofællesskaber blevet modtaget godt, men i mange tilfælde har det også vist sig, at interessen fra brugerne har været mere konkret, end projektet kunne leve op til. Der er fx blevet efterspurgt svar på, hvad der findes af eksisterende bofællesskaber i lige nøjagtigt brugerens nærområde.

For at imødegå den meget konkrete interesse,

blev der indgået et samarbejde med foreningen bag bofællesskab.dk, der er en platform og database for bofællesskaber i Danmark, og som er støttet af foreningen Realdania.

Samarbejdet bestod bl.a. i oprettelsen af siden "Hvilke seniorbofællesskaber er der i Danmark?" på tredjealder.dk, hvor det blev muligt at søge direkte i databasen fra bofællesskab.dk. I løbet af projektperioden fik siden mere end 85.000 besøg, og efter projektets afslutning bliver databasen løbende opdateret. Derudover gav samarbejdet muligheden for at sende spørgsmål om konkrete bofællesskaber videre til bofællesskab.dk, der er bedre rustet til at svare på den type spørgsmål.

Den store interesse for bofællesskaber har dog også faldgruber. Dels er det vigtigt at pointere, at det ikke er for alle, og når man overvejer at flytte i et bofællesskab, er det vigtigt også at se på de steder, hvor man vil gå på kompromis – fx vil nogle opleve, at bagsiden af medaljen ved det øgede fællesskab er, at grænsen mellem privatliv og fællesskab flytter sig.

Derudover er det også vigtigt at holde sig for øje, at en stor del af målgruppen ingen interesse har i at flytte i bofællesskab, og de kan derfor godt få fornemmelsen af, at det indhold, de bliver præsenteret for, har begrænset relevans for netop dem.

Som en del af ”Hjem til den tredje alder” udarbejdede foreningen Realdania og Videncentret Bolius en database og et danmarkskort, hvor der kan søges efter seniorbofællesskaber ud fra bl.a. geografi. Databasen opdateres løbende.

Nyhedsbreve fastholder målgruppens interesse

Som en del af udbredelsen af ”Hjem til den tredje alder” blev der lanceret et nyhedsbrev, og det viste sig ganske hurtigt, at det er et velegnet kommunikationsmiddel til målgruppen. Blandt andet har der konsekvent gennem projektet været en høj åbningsrate på omkring 60 procent på nyhedsbrevet, ligesom antallet af modtagere er steget løbende.

Styrken ved et nyhedsbrev er, at indholdet i projektet for mange i målgruppen er interessant, men ikke vurderes som noget, der skal tages stilling til lige nu og her. Derfor er det for mange ikke noget, der opsøges aktivt, men alligevel læses, når nyhedsbrevet lander i indbakken.

En lederklumme har været et fast tema i nyhedsbrevet siden start. Her har primært formidlingschef Kristine Virén fra Videntcentret Bolius udfoldet store og små problemstillinger, oplevelser og sat aktuelle dagsordner i fokus, og hun blev på den måde et ansigt på kampagnen – noget der har fungeret godt i målgruppen, hvilket bl.a. andet ses i, at lederne fast har været blandt de mest læste artikler i nyhedsbrevet.

Samarbejde kræver tid og fokus

En del af målet med projektet var at indgå samarbejder med relevante aktører på ældreområdet, herunder både seniororganisationer, pensionsselskaber og kommuner. Selvom interessen for området var stor hele vejen rundt, var det ofte svært at få klarlagt en fælles dagsorden på overordnet niveau.

Nemmere var det, når der i stedet blev fokuseret på de enkeltdele af projektet, hvor der var overlap med en potentiel samarbejdspartner. Et eksempel på det er samarbejdet med bofællesskab.dk, der kun drejede sig om deres kerneområde med bofællesskaber. Det gav mulighed for, at brugerne kunne få konkret hjælp til at finde en ledig bolig – noget, som ikke kunne rummes i projektet.

Et andet eksempel er udbredelsen af indholdet i medier, hvor målgruppen mere naturligt orienterer sig. Fordi projektet ”Hjem til den tredje alder” var helt nyt, var det endnu ikke naturligt for målgruppen at søge information hos Viden-centret Bolius, og derfor blev det meget værdifuldt for projektet at kunne benytte andre kommunikationskanaler – fx nyhedsbreve hos ældreorganisationer og arrangementer i pensionsselskaber – hvor de gode råd og inspirationen kunne deles, så flere kunne få kendskab til projektet.

Personlige fortællinger skaber identifikation

Indhold om, hvordan man gør sig selv og sin bolig klar til den tredje alder, bliver nemt videnstungt og praktisk anlagt, hvorfor det også kan være svært for målgruppen at identificere sig med. Særligt når emnet også kan være tabubelagt og svært at forholde sig til. I projektperioden blev identifikationen derfor primært forsøgt skabt gennem to typer af indhold: blogs og cases.

Journalist Abelone Glahn har været tilknyttet projektet siden 2018, hvor hun i 26 blogindlæg har udfoldet de tanker, bekymringer og erfaringer, hun og manden Peter gennem et fireårigt forløb har gjort sig omkring udfordringen med at finde det rigtige hjem til deres tredje alder.

Hensigten med bloggen var at sætte ord på den oplevelse, som målgruppen selv står midt i – eller som venter dem om få år. Hendes indlæg har været meget populære, og på de sociale medier er hendes indlæg blevet mødt med kommentarer om, at det har været tankevækkende og inspirerende læsning. Det har også givet anledning til, at brugerne

har delt deres egne oplevelser – og også de svære ting, man kan blive mødt af i den tredje alder.

Derudover fulgte vi i en artikelserie ægteparret Marianne og Steen, før, under og efter de i 2019 flyttede ind i seniorbofællesskabet Kamelia Hus i Valby – et eksempelbyggeri opført i et samarbejde mellem PFA, FB Gruppen og Realdania, der havde som et af sine formål at inspirere andre aktører til også at bygge seniorbofællesskaber.

Artiklerne i serien rammer bl.a. de frustrationer, de mødte, mens de stadig ledte efter det rigtige bofællesskab, og det arbejde, de måtte lægge efter flytningen for at stable et fællesskab på benene med de andre beboere.

De personlige fortællinger handlede om alle former for valg og fravalg i den tredje alder og var med til at sætte ansigt på nogle af de muligheder, man står overfor. Som med bloggen var artiklerne populære på de sociale medier, og også her engagerede folk sig dels ved at debattere valg og bekymringer, dels ved at dele egne erfaringer og tanker.

Gennem en artikelserie fulgte "Hjem til den tredje alder" ægteparret Marianne og Steen, før, under og efter de flyttede i seniorbofællesskabet Kamelia Hus i Valby.

Foto: Kasper Jørgensen

Abelone Glahn kontaktede ”Hjem til den tredje alder”, efter hun havde fulgt med og fundet sig inspireret, men stadig manglede den personlige vinkel. Det blev til en blog i 26 indlæg, hvor hun selv bidrog med den personlige vinkel om overvejelserne i forhold til boligen i den tredje alder.

En aldersgruppe er ikke nødvendigvis et fællesskab

En af tankerne i projektet var at starte en gruppe på Facebook, hvor Videntcentret Bolius skulle starte samtalen, men hvor debatten på sigt skulle være selvkørende og drevet af brugerne selv.

Det viste sig dog at være sværere end antaget, fordi gruppens grundlag i bund og grund var baseret på et fællesskab, der ikke rigtig fandtes. Gruppen var bundet op på, at medlemmerne var i den samme aldersgruppe, men fordi deres interesser og behov var vidt forskellige, var det svært at skabe involverende samtaler, der kunne drives selvstændigt af brugerne. At være i den tredje alder betyder enormt forskellige ting for forskellige personer – både i forhold til muligheder, behov og interesser – og det er nødvendigt at have for øje. Her kunne det i stedet have været en mulighed at etablere flere sideordnede interessefællesskaber inden for mere begrænsede emner. Dog ville det have været for tidskrævende for projektet, ligesom det blev tydeligt, at brugerne fandt fællesskabet andre steder og derfor ikke havde behov for et nyt forum under ”Hjem til den tredje alder”.

Behovet for dialog og deling af specifikke ønsker og behov blev i stedet imødekommet ved at etablere brevkassen Spørg Tine, der gav mulighed for 1:1-kommunikation mellem brugerne og en af fagekspertene i Videntcentret Bolius. Her kunne brugeren stille spørgsmål til en fagekspert med relevant viden om emnet – endda en, der selv var i den tredje alder.

Ved at stille en fagperson til rådighed, der både har den relevante byggefaglige viden og erfaring med at arbejde med folk i målgruppen, og desuden selv er i samme aldersgruppe, blev både det rent faglige og det blødere, personlige perspektiv inddraget, når brugerne søgte svar på de spørgsmål, der trænger sig på i den tredje alder.

5 (FORKORTEDE) SPØRGSMÅL FRA MÆND TIL BREVKASSEN

- Kan jeg som pensionist få boligstøtte?
- Findes der bofællesskaber som andelsboliger?
- Hvordan kan jeg holde haven pæn, selvom jeg har færre kræfter?
- Hvordan udnytter vi bedst håndværkerfradraget?
- Kan jeg bo i mit sommerhus året rundt som pensionist?

5 (FORKORTEDE) SPØRGSMÅL FRA KVINDER TIL BREVKASSEN

- Hvad kan jeg gøre ved mit hus for at blive boende længst muligt?
- Hvordan møder jeg nye naboer, når jeg flytter i en sen alder?
- Hvordan ved jeg, om bofællesskab er noget for mig?
- Hvad skal jeg tage med, hvis jeg flytter til mindre bolig – og hvad gør jeg ved resten?
- Er det muligt at overdrage sit hus til børnene og bo til leje som pensionist.

Resultat: Behovet for viden er stort

Siden starten af projektet "Hjem til den tredje alder" i 2015 har vi set en efterspørgsel og et engagement fra målgruppen, der er større, end vi havde turdet håbe på. Det viser dels, at der er stor interesse for viden og inspiration om boligen i den tredje alder, men det indikerer måske også, at der er et mere grundlæggende behov for tilgængelig viden på området.

Hjem til den tredje alder har haft som ambition at levere viden og inspiration til det gode boligliv i den tredje alder, og data viser, at det er lykkedes at komme bredt ud. Et lille uddrag af resultaterne ser således ud:

- +1.500.000 sidevisninger på tredjealder.dk
- +20.000 modtagere af nyhedsbrevet og en åbningsrate på næsten 60 % i gennemsnit
- +11.000 følgere og gruppemedlemmer på Facebook
- +450 besvarede spørgsmål i brevkassen "Spørg Tine".

Resultaterne viser, at der i målgruppen er et ønske om og behov for mere viden om livet i den tredje alder. Der har været et løbende behov for at tilpasse og udvide den viden, der var til rådighed, i takt med en øget indsigt i målgruppen, men der har også igennem hele projektperioden været omfattende feedback fra målgruppen selv – hvilket blot understreger ønsket om mere viden.

Lige så tydeligt behovet for viden har været, lige så tydeligt er det også, at behovet ikke stopper, blot fordi projektet "Hjem til den tredje alder" har nået sin afslutning. Dels vil der løbende komme nye i målgruppen, der nærmer sig

den tredje alder, men endnu ikke har behov for konkret hjælp, og dels ligger der også – idet en overvægt af dem, der har brugt vores indhold og deltaget i debatten på de sociale medier, har været kvinder over 65 – stadig en udfordring i at nå dem, der tilhører den yngre del af målgruppen. For som tidligere nævnt er det vigtigt at gøre sine overvejelser i god tid – og definitionen af 'god tid' kan variere alt efter livssituation, økonomi, ønsker og meget andet.

Selvom projektets formål gang på gang er blevet underbygget med tilkendegivelser af, at det her emne er væsentligt – og at mange oplever at forberede sig for sent – er der stadig et arbejde med at få den enkelte til at forholde sig til behov, de selv vurderer til at være langt ude i fremtiden. Derfor ligger der ikke blot en opgave med at stille den fornødne viden til rådighed, men også at overbevise folk om, at det er nødvendigt at forholde sig til emnet tidligt, så flere tager stilling til deres boligsituation i tide.

Af den grund blev det også besluttet, at "Hjem til den tredje alder" skulle føres videre, selvom projektet har nået sin afslutning, så tredjealder.dk nu er en underside til bolius.dk, der fremover vil blive centrum for alt indhold til målgruppen, der laves i Videncentret Bolius.

MEST LÆSTE ARTIKLER PÅ TREDJEALDER.DK

1. Hvilke bofællesskaber er der i Danmark?
2. Få hjælp til din husleje som pensionist
3. Eje, leje eller andel – hvad skal du vælge?

De tre mest læste artikler under projektet er tre forskellige emner, og det illustrerer den store forskel i præferencer og behov, der er i målgruppen.

Bliv klogere på den tredje alder
og tag testen "Passer din bolig til
dig?" på tredjealder.dk

Videncentret
Bolius

Vi gør dig klogere på din bolig

Formålet med Videncentret Bolius er at forbedre livskvaliteten for alle ved at gøre viden om boligen tilgængelig og anvendelig. Videncentret Bolius er ikke-kommerciel, ejet af den filantropiske forening Realdania.